

Update

Re-Exposure Draft IFRS 4 fase II – Verzekeringscontracten

Re-Exposure Draft IFRS 4 fase II – Verzekeringscontracten

20 juni 2013 publiceerde de International Accounting Standards Board (IASB) haar herziene Exposure Draft voor IFRS 4 Insurance Contracts. De commentaarperiode liep tot 25 oktober 2013. De IASB is onderweg naar een geheel nieuwe financiële verslaggeving voor verzekeraars. Deze herziene Exposure Draft wordt gezien als de laatste stap van de zogenaamde fase II van IASB's project om de verslaggeving voor verzekeraars te verbeteren. Momenteel is de IASB bezig met de evaluatie van de commentaren. De nieuwe standaard wordt in 2015 verwacht. De verplichte ingangsdatum is nog niet bekend, maar verwacht wordt dat verzekeraars circa drie jaren de tijd krijgen om deze nieuwe standaard in te voeren. Derhalve zal de standaard voor verzekeraars niet verplicht zijn vóór 1 januari 2018.

Inleiding

Onder de huidige IFRS 4 standaard (2004) is het toegestaan dat verzekeraars voor de verslaggeving van hun verzekeringscontracten bestaande lokale and nationale standaarden hanteren. Met de herziene Exposure Draft (ED) Insurance Contracts tracht de IASB de wildgroei van modellen te beperken en de vergelijkbaarheid tussen verzekeraars te verbeteren.

Ondanks dat de IASB de herziene Exposure Draft in het geheel heeft uitgebracht, vraagt de IASB alleen om commentaren op vijf specifieke elementen uit de Exposure Draft. Hieruit kan men afleiden dat de tekst van de standaard voor verzekeraars nagenoeg gereed is bevonden door de IASB. De vijf elementen waarover de IASB commentaren vraagt, hebben betrekking op die elementen die significant zijn gewijzigd ten opzichte van de vorige Exposure Draft (uitgebracht in juni 2010).

De vijf elementen zijn:

1. Het aanpassen van de onverdiende winst voor veranderingen in de kasstromen voor toekomstige diensten;
2. De splitsing van de rentelasten tussen de winst-en-verliesrekening en het overzicht niet-gerealiseerde resultaten ('Other Comprehensive Income' or 'OCI');
3. Overgangsbepalingen voor de eerste toepassing van de standaard met een gewijzigde retroactieve toepassing van alle nieuwe eisen;
4. De waardering en presentatie van kasstromen uit contracten met een contractuele link naar onderliggende waarden ('participating contracts'); en
5. De presentatie van de opbrengsten en kosten verzekeringscontracten!.

Het aanpassen van de onverdiende winst voor veranderingen in de kasstromen voor toekomstige diensten

Een van de meest belangrijke veranderingen ten opzichte van de 2010 Exposure Draft ("2010 ED") is het niet langer 'vastzetten' van de zogenaamde Contract Service Margin (CSM) - in de 2010 ED nog 'Residual Margin' genaamd. In de 2010 ED werd de Residual Margin niet opnieuw berekend maar alleen aangepast voor amortisatie als gevolg van het verstrijken van tijd en op systematische wijze verwerkt in het resultaat over de looptijd van het verzekeringscontract.

In 2010 heeft de IASB een eerste Exposure Draft voor IFRS 4 Insurance Contracts uitgebracht. Deloitte heeft in haar publicatie Update nr 3 in 2010 hieraan aandacht gegeven. Bekijk het archief van de Update: <http://www2.deloitte.com/nl/nl/pages/audit/articles/update.html>

In de herziene ED, dient de CSM te worden verwerkt naar rato van het verstrijken van het risico onder het verzekeringscontract. De nieuwe aanpak vereist hercalibraties van de 'niet-verdiende winst' van het verzekeringscontract per elke balansdatum. De verzekeraar dient alle veranderingen in de technische voorzieningen met betrekking tot de verwachte toekomstige uitgaande kasstromen voor de nog niet verstreken verzekeringsperiode verwerken ten laste of ten gunste van de CSM.

Hiermee wordt het concept van de verwerking van de Residual Margin, die op dag 1 werd bepaald en daarna niet meer gewijzigd, vervangen door een meer volatiele CSM die het effect van de nog niet-verdiende winst weergeeft per iedere balansdatum.

Tenzij er sprake is van een verlieslatend contract, zal de verzekeraar de CSM moeten bepalen tijdens de eerste verwerking van de verzekeringscontracten als een resultante van de ingaande kasstromen minus de verwachte uitgaande kasstromen inclusief een risico-opslag (voor het risico dat de werkelijke uitgaande kasstromen hoger zijn dan de geschatte uitgaande kasstromen). Daarna zal bij een gewijzigde schatting van de uitgaande kasstromen, de CSM moeten worden gecorrigeerd voor het meer of minder winstgevend worden van het verzekeringscontract. Deze veranderingen in de technische voorzieningen worden dan tegengesteld verwerkt in de CSM balans. Derhalve zal er niet direct een effect in de winst-en-verliesrekening zijn, alleen een effect in de verwachte toekomstige winst van de het verzekeringscontract. De CSM balans zal echter wel vrijvallen op een systematische wijze en worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening en derhalve wel een indirect effect hebben op de winst-en-verliesrekening. De standaard schrijft verder voor dat bij een toename van de technische voorzieningen, de CSM balans nooit negatief kan worden, omdat er dan sprake is van een verlieslatend contract, waarbij de totale verwachte verliezen direct in het resultaat moeten worden verwerkt.

Rentelasten splitsen tussen winst-en-verliesrekening en de niet-gerealiseerde resultaten ('other comprehensive income')

De basis van de technische voorzieningen bestaat uit de bouwstenen van de contante waarde (indien discontering materieel is) van de geschatte toekomstige uitgaande kasstromen. De disconteringsvoet heeft bij langlopende verzekeringscontracten zoals bijvoorbeeld levensverzekeringspolissen een belangrijke invloed op de hoogte van de technische voorzieningen. De 2010 ED schreef voor dat alle wijzigingen in de disconteringsvoet in de winst-en-verliesrekening moest worden verantwoord.

Om het effect van wijzigingen in markttrentes op technische voorziening zichtbaar te maken, heeft de IASB voorgeschreven in de herziene ED, dat de oprenting (rentekosten) van de technische voorzieningen door het verstrijken van de tijd gesplitst moeten worden tussen rentekosten in winst-en-verliesrekening en rentekosten in het overzicht van de 'niet-gerealiseerde resultaten'. De rentekosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening dient te worden bepaald aan de hand van de initieel (historisch) bepaalde disconteringsvoet. Het deel van de rentekosten dat is afgeleid van de technische voorzieningen bepaald aan de hand van de huidige marktrente, dient te worden verwerkt in de Other Comprehensive Income ('OCI'). De rentekosten in de OCI worden vanuit de OCI 'recycled' in de winst-en-verliesrekening na realiseren van het verzekeringscontract. Naar aanleiding van het binnengekomen commentaar heeft de IASB in de vergadering van maart 2014 maart besloten dat de OCI-verwerking optioneel wordt ('accounting policy choice'). De voorwaarden waaronder van deze optie gebruik kan worden gemaakt wordt nog nader uitgewerkt. De IASB wil hiermee de ondernemingen in staat stellen 'accounting mismatches' tussen de resultaatverwerking van de beleggingsportefeuille en de verzekeringsportefeuille zoveel mogelijk te voorkomen.

Overgangsbepalingen voor de eerste toepassing van de nieuwe IFRS 4 standaard

Een verschil met 2010 ED zijn de overgangsbepalingen naar de nieuwe IFRS 4 standaard, waarbij de CSM moet worden bepaald met terugwerkende kracht voor alle ingegane verzekeringscontracten per transitiedatum. Dit kan met name voor langlopende verzekeringscontracten een grote impact hebben. De CSM balans per transitiedatum wordt afgeleid van de CSM bepaald bij ingangsdatum van het verzekeringscontract. Daarnaast dienen de rentekosten zowel op basis van de historische disconteringsvoet als op basis van de huidige disconteringsvoet te worden bepaald om zo de balans van de rentekosten in OCI per transitiedatum te bepalen.

Tevens dienen de technische voorzieningen te worden bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitgaande kasstromen plus een risico-opslag op de datum van transitie naar de nieuwe IFRS 4 standaard. De CSM balans weerspiegelt dan het bedrag van de nog niet-verdiende winsten uit verzekeringscontracten op de transitiedatum.

Waardering en presentatie van kasstromen uit contracten met een contractuele link naar onderliggende waarden

Een van de gebieden waar een verschil in waardering tussen technische verplichtingen en de onderliggende financiële activa, gevoelig is voor accounting mismatches, zijn de zogenaamde 'deelnemende contracten'. Deze polissen bieden een rendement op investering op basis van de financiële activa die de verzekeraar houdt in een onderliggend fonds. Deze verzekeringscontracten worden meestal aangeduid als 'deelnemende', 'met winstdeling', 'unit-linked', 'index-linked', of 'universal-life' contracten.

De herziene ED concludeert dat bij een verzekeringsovereenkomst waarbij kasstromen variëren met het rendement op de onderliggende waarden, een nieuwe waardering en presentatie nodig is om de asymmetrische waardering tussen de activa en passiva te kunnen elimineren; de zogenoemde 'mirroring'-benadering.

Presentatie van omzet en kosten van verzekeringscontracten

In de 2010 ED werd een geaggregeerde presentatie van omzet en kosten voorgesteld. In enkele commentaarbrieven werd kritiek geuit dat deze presentatiewijze geen rekening houdt met het volume van de activiteiten van de verzekeraar. De herziene ED introduceert als antwoord op deze kritiek een nieuwe definitie van verzekeringsopbrengsten, die een meer prominent omzetcijfer laat zien, in overeenstemming met omzetcijfers in andere industrieën.

De nieuwe definitie van verzekeringsopbrengsten is gedefinieerd als de som van de verandering in de risico-aanpassing voor kasstromen die verband houden met de toekomstige dekking, de vrijval van de CSM en het bedrag voor verwachte claims en uitkeringen voor de periode.

Feitelijke schaden, uitkeringen en uitgaven in de periode zullen worden gepresenteerd in de winst-en-verliesrekening, als verzekeringskosten.

Overzicht van het comprehensive income 2010 ED

	20XX
Risico-aanpassing	X
Residual margin	X
Experience adjustment en veranderingen in schattingen	X
Verzekeringstechnisch resultaat	X
Beleggingsopbrengsten	X
Oprenting	X
Netto rente en investeringen	X
Totaal gerealiseerd resultaat	X

Overzicht van het comprehensive income 2013 ED

	20XX
Verzekeringsopbrengsten	X
Opgelopen schaden en gemaakte kosten	X
Verzekeringstechnisch resultaat	X
Beleggingsopbrengsten	X
Oprenting, op basis van de initiële disconteringsvoet	X
Netto rente en investeringen	X
Totaal gerealiseerd resultaat	X
Effect van de disconteringsvoet veranderingen	X
Totaal resultaat	X

Convergentie US-GAAP

Het project Insurance begon als gezamenlijk IASB-FASB project zodat naar een geconvergeerde standaard kon worden toegewerkt. Dit mede in antwoord op het verzoek van de G20 die naar aanleiding van de rol die accounting-regels hebben gespeeld in de kredietcrisis de Boards oproep zoveel mogelijk te komen tot inhoudelijk gelijke standaarden.

Echter in februari 2014 heeft de FASB besloten om te stoppen met het gezamenlijke project en zich slechts te richten op enkele verbeteringen van de US GAAP-standaard die ziet op verzekeringsmaatschappijen (ASC 944).

Conclusie

Met deze herziene Exposure Draft Insurance Contracts tracht de IASB de laatste stap te zetten naar een uniform model voor verzekeraars teneinde de vergelijkbaarheid tussen verzekeraars te verbeteren. Indien de voorstellen zo blijven, dienen verzekeraars de waarde van hun verzekeringsverplichtingen en herverzekeringsactiva opnieuw te bepalen hetgeen uiteraard een zeer complexe en ingrijpende exercitie zal zijn naast de lopende en eveneens ingrijpende Solvency II-implementatie.

Contact

Drs Anthony Maalste RA CPA
AMaalste@deloitte.nl
+31 88 288 6199

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte's more than 200,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.